

SZENT LÁSZLÓ KIRÁLY (1046 k. – 1095 július 29.)

Július 29-én van Szent László királyunk, Erdély fővédősztjének ünnepe.

Ezért nagy tisztelettel Őrá emlékezünk.

Miron Costin az egykori moldvai krónikáiról örök emléket állított Szent László királynak, az által, hogy leírta, hogy a Magyarországra betörő pogány kunokat László király a Kárpátok keleti lejtőin túlra, egészen a Moldvát átszelő folyóig üldözte. Ez üldözés közben a király és kísérete elfáradt és megszomjazott. Amikor a hadak a folyóhoz értek, László király leszállott a lováról, megízlelte a folyó vizét, ivott belőle, lovát is megittatta, majd így szólt emberéhez: szeretem, szeretem.... Azóta e folyót Szeretnek nevezik.

Kedves néphagyományt rögzített a krónikás, ugyanakkor megszámlálhatatlan az a témérdek ma is élő hagyomány a Kárpát medencében, amely Szent László király személyéhez fűződik.

Ma Szent Lászlóra emlékezik egyaránt a katolikusok és protestánsok világa, hiszen Őt idézik a templomok falfestményeinek töredékei, az ő emlékét idézi az a kis kerek kavics, amivel gyermekkorunkban boldogan játszadoztunk, egy-egy gyógynövény, egy csobogó vízforrás, egy sziklahasadék (Torda), egy helységnév, vagy a világörökség részévé nyilvánított a gelencei templom. Ha ez sem volna elég, akkor figyeljen mindenki egy pillanatra, önmagára és fel fogja fedezni azt a személyt, aki 900 évvel ezelőtt beírta nevét a magyar szívekbe.

Azt mondhatom, hogy László, mint herceg és király, megtalálta minden ember örök ideálját. Tudta, hogy az ember, mint Isten magasztos teremtménye nagyra hivatott. Költőnkét idézve mondom:

„Tele vágyakkal zokog a lelkem, a múlandón túlira, a természetfölöttire, az örökre, amit szívünkbe oltott a Teremtő. Elmének ezért szüntelen kutat, akarataunk cselekvésre késztet, és egyre élednek képességeink, hogy célba érijünk és boldogok legyünk”.

Honfoglaló eleink is nyugodt, boldog hazát kerestek és lelkük itt, a Kárpát-medencében találta azt meg, ahol őket Jézus magasztos hite, valamint a kereszténység szellemisége számtalanszor megérintette. Itt kapták meg Isten nagy ajándékát a hitet, itt lett a magyar nép: „Isten gyermeke a hit által, a keresztységben”.

Itt kaptunk majdnem egyszerre földi és örök hazát. Ez a szent korona szellemi üzenete is. Itt születünk, itt növekszünk és érlelődünk sikerek és sikertelenségek közepette, itt tapasztaljuk meg szüntelen Isten áldását és nagyságát. Ez életünk és emberi méltóságunk szilárd alapja. Ez életszeretünknek és hazaszeretetünknek forrása. Ez segít célunkhoz az örök életre, még akkor is ha néhányan elfajzottak körünkben és nem a Jézusi Isten- és emberszeretetet szolgálják, hanem pont ellenkezőleg önös érdekeiket előtérbe helyezve állandóan rombolják Isten magasztos világát és az emberi egységet!

Szent István királynak és népének az új ideált, a kereszténység fennkölt ideálját, Jézus és evangéliuma adta.

László király egészen átadta magát ennek az új ideálnak, hogy „megerősödjön az Úrban és hatalmas erejében” (Ef 6, 10). Hitte, hogy azoknak, akik Istent szeretik, minden a javukra válik (Róm 8, 28). E hit-

ben elmélyülve átadta magát és egész lényét Istennek és az ország népének! Mindennapi feladatainak végzésében megtapasztalta Isten erejét, gondviselő szeretetét, jóságát és vigasztaló erejét.

A nép pedig ezt a tündöklő, bátor szívű, áldozatos vitézt, erényes magyart megismerte és szívébe zárta. Bár ő is népe példaképe lett, ő nem magát emelte a magyar kereszténység oltárára – hanem népe első apostolait, akikre mindig föltekintett: Szent István királyt, Szent Imre herceget, Szent Gellért püspököt, Szent Benedek és András szerzeteseket. A fiatal magyar kereszténység sápadt ege folyamatosan gyarapodott és lett egyre ékeesebb, szentekkel, csillagokkal, nagyságokkal, hősökkel. Prohászka Ottokár mondta: „a nemzet akkor válik kereszténnyé, amikor eszméneit keresztelik meg”.

Szent László élete arról tanúskodik, hogy a magyar ugaron életet fakasztani, biztos jövő fele haladni csak az olyan ember képes, aki Jézust követi és tanításai szerint él. A kereszténység ideálja nélkül a magyar ember megsemmisül, néma mikrofonná, sétáló hullává süllyed.

Ha visszatekintünk és megidézzük a múltat, megállapíthatjuk, hogy hazát alapító eleinknek Jézus és tanításainak elutasítása, vagy elfogadása alakította első évezredünket, és érezhetően hatott azt követő életünkre és hazaszeretetünkre.

Hazánk és szülőföldünk szeretetének fokmérője Isten országának szeretete, mert a szeretet befelé hitben, kifele jóságban mutatkozik meg. A Jézusi hit és jóság az mely jóságot áraszt gondolatban, jóságot szóban, életadásban, lélekformálásban, kultúrában, cselekvésben.

Szt. László királyunkra emlékeztető igaz keresztényekként imádkozunk, hogy minket, az Anyaország, és a maguk akarata ellenére a határokon kívül rekedt magyar testvéreinket soha, se szellemi, se erkölcsi, se anyagi kár ne érjen.

Az új évezred egén fényesen ragyogjon felénk és felettünk a keresztény életeszmény, a felebaráti szeretet, a keresztényi egység, a hit, remény és szeretet, amely egykor életre kelt az igazság bajnokában, László királyban és utána sok-sok millió magyarban.

*„Mikoron méglen gyermekded volnál,
Kihozza Béla király jó Magyarországba,
Hogy dicsekednél te két országban,
Magyarországban és mennyországban.
Letelepedél Bihar-Váradon...
Te arcul tellyes, szép piros valál,
Tekéntettedben embereknél kedvesb,
Beszédedben ékes, karodban erős,
Lám, mentent te ejtesz, ki teveled küzdik.
Tagodban ékes, termetedben díszes,
Válladtul fogva mendeneknél magasb;
Csak szépséges császárságra méltó,
Hogy szent korona téged méltán illet.”*

– írja kedvesen a Szent László királyról szóló regös ének, a régi magyar irodalom e gyöngyszeme:

Rázmány Csaba püspök